

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Om Religion og Liturgie

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Om Religion og Liturgie", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Aarhus Universitet, Det Teologiske Fakultet. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1807_61-txr-shoot-idm178.pdf (tilgået 23. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

“Om Religion og Liturgie”, *Theologisk Maanedsskrift for Fædrelandets Religionslærere*, februar 1807

Lokalisering

Grundtvigs bidrag, “Om Religion og Liturgie”, står på s. 129-201 i *Theologisk Maanedsskrift for Fædrelandets Religionslærere*, februar 1807.

Bidraget er dateret d. 1. oktober 1806.

Februarnummeret 1807 indeholder følgende artikler:

- “Om Religion og Liturgie”, af Nik. Fred. Sev. Grundtvig
- “Undersøgelser i Anledning af Biskop *Boisens* Plan til Forbedring ved den udvortes Gudsdyrkelse”, af Neumann
- “Fanatismens ulykkelige Følger i Jylland”, af Lorentz Bunch
- “Malte Brun, Forrædder af Protestantismen”, uddrag af *Neue Annalen* ved udgiveren

Intern varians

Følgende tre eksemplarer af “Om Religion og Liturgie” er blevet kollationeret og beskrives herunder:

- Eksemplar fra Det Teologiske Fakultetsbibliotek, Københavns Universitet; samleindbinding januar-juni, 1807 (katalognr. V a 4)
- Grundtvig Bibliotekets eksemplar 1 (katalognr. 3.2; ejersignaturer: Svend Grundtvig og Karl Schönberg)
- Grundtvig Bibliotekets eksemplar 2 (katalognr. 3.2; ejersignatur: Th. Balslev)

Ved intern kollation af de tre eksemplarer af førstetrykket er der ikke fundet afgørende varians. På s. 148, linje 12 har bogstavet ε forskudt sig i sætningen i eksemplar A og B, men ikke i C.

Eksemplar A er valgt som tekstgrundlag, da det indgår i et samlebind med udgivelserne for halvåret januar til juni 1807 og derved giver adgang til rettelleslisten, som bringes i martsnummeret s. 362. Eksemplar A er desuden det mindst beskadigede af de tre undersøgte. Det er også dette eksemplar, der har afgivet faksimiler til udgaven.

De kollationerede eksemplarer

Beskrivelse af Det Teologiske Fakultetsbiblioteks eksemplar, katalognr. V a 4 (eksemplar A)

Det Teologiske Fakultetsbiblioteks eksemplar findes i et samlebind, der indeholder de seks numre af *Theologisk Maanedsskrift for Fædrelandets Religionslærere*, som dækker første halvdel af 1807.

Mål af side 129: ca. 100 × 171 mm.

Titelbladet for samleudgaven lyder: “Theologisk Maanedsskrift / for / Fædrelandets Religionslærere. / Udgivet / af / Lorenz Nikolai Fallesen, / første residerende Kapellan til Frue Menighed / i Kiøbenhavn. / [skillestreg] / 1807. / Januar indtil Junii. / [kort skillestreg] / Niende Bind. / [skillestreg] / Τὸ γὰρ γράμμα ἀποκτείνει, τὸ δὲ πνεῦμα ζωοποιεῖ. / Paulus. / [Prydstreg] / Kiøbenhavn, 1807. / Trykt paa den Gyldendalske Boghandlings Forlag / hos Morthorstes Enke & Comp. ”

Den græske tekst er et citat fra 2 Kor 3,6: “for bogstaven slår ihjel, men Ånden gør levende”.

Titelbladet er sat med vekslende skriftgrader. Skriftsnittet er fraktur, bortset fra ordet "for" i 2. linje og linjen "København, 1807.", som er sat med Ungerfraktur. Titelbladet efterfølges af en seks sider lang, månedsopdelt indholdsfortegnelse for de seks udgivelser, tidsskriftet nummer.

Februarnummeret 1807 begynder på ark J. Bladhovedet for februar lyder: "Theologisk Maanedsskrift / for / Fædrelandets Religionslærere. / [skillestreg] / Februarii Maaned 1807. / [prydstreg]". Skriftsnittet er fraktur, bortset fra ordet "for" i 2. linje, som er sat med Ungerfraktur. Grundtvigs bidrag "Om Religion og Liturgie" begynder på ark J blad 1 recto og slutter på ark N blad 5 recto, svarende til s. 129-201.

Rettelsesliste for februarnummeret bringes bagest i martsnummeret, s. 372.

Eksemplaret er indbundet i et stift, marmoreret papbind i brunlige nuancer. Ryg og hjørner er betrukket med mørkebrunt skind. På ryggen er teksten: "Fallesens / Theologiske / Maanedsskrift", samt bindnummer "9" trykt i guld.

Beskrivelse af eksemplar 1 fra Grundtvig Biblioteket, katalognr. 3.2

Dette eksemplar har tilhørt Grundtvigs søn, Svend Grundtvig, og siden forlagsboghandler Karl Schønberg. Eksemplaret er indbundet og beskåret og stammer som størstedelen af bibliotekets førstetryk af Grundtvigs værker fra Schønbergs bogsamling.

På det løse forsatsblad, "flyvebladet", ses i øverste højre hjørne de to ejersignaturer, skrevet med blæk. På versosiden af samme blad (som nu er løst) er der øverst skrevet med blyant "Gr / 3.", og nederst ses Kirkeligt Samfunds ejerstempel med teksten "KS 1898".

Eksemplaret indeholder kun selve teksten til "Om Religion og Liturgie". Titelbladet er ikke taget med i indbindingen.

Mål af side 129: ca. 100 × 168 mm.

Eksemplaret er indbundet i et stift, marmoreret papbind i sort og blå. Ryg og hjørner er betrukket med mørkebrunt læred. På en etiket på forpermen er trykt med guld: "Grundtvig. / Om Religion / og Liturgie.". Eksemplaret er beskadiget på s. 137-138.

Beskrivelse af eksemplar 2 fra Grundtvig Biblioteket, katalognr. 3.2

Dette eksemplar har tilhørt Th. Balslev. Det er indbundet og tæt beskåret.

Eksemplaret indeholder hele februarnummeret med dets fire artikler (s. 129-248), men mangler titelblad og indholdsfortegnelse.

Mål af side 129: ca. 100 × 163 mm.

Eksemplaret er indbundet som et halvlæderbind, med nopret, marmoreret overtrækspapir i brunlige nuancer og ryg og hjørner af lysebrunt læder. Ryggen er udsmykket med blomster i guldtryk og bærer teksten: "N.F.S. Gr / Om Reli- / gion og / Liturgie // 1807". Eksemplaret har rødfarvet snit på alle tre flader.

Visse steder er trykket sat skævt på papiret. Eksemplaret er desuden beskadiget på s. 181-182.

Et fjerde eksemplar

På Odense Universitetsbibliotek findes et eksemplar, som indeholder det månedstitelblad, som de to eksemplarer fra Grundtvig Biblioteket mangler. Titelbladet afviger fra halvårstitelbladet, både hvad angår udsmykning, tekst og skrifttyper.

Titelbladet er sat i en ramme udsmykket med stiliseret løv. Teksten på titelbladet lyder: "Theologisk Maanedsskrift / for / Fædrelandets religionslærere. / Udgivet / af / Lorenz Nikolai Fallesen, / første residerende Kapellan ved Frue Menighed / i Kjøbenhavn. / [skillestreg] / Februarii Maaned 1807. / [skillestreg] / [Prydstreg] / Kjøbenhavn, 1807. / Trykt på den Gyldendalske Boghandlings Forlag / hos Morthorst's Enke og Comp."

Titelbladet er sat i fraktur og med vekslende skriftgrader. På titelbladets versoside findes en indholdsfortegnelse for februar måned samt generelle oplysninger om udgivelsens hyppighed, omfang og pris.

Bagest i indbindingen findes en subscriptionsplan.